

Breadcrumb

1. [Αρχική](#)
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 06/10/2026 Ενημερώθηκε: 06/10/2026

Έφυγα στο εξωτερικό αλλά δεν άλλαξα φορολογική κατοικία: τι πρέπει να κάνω σήμερα;

[Προβολή σε μορφή PDF](#)

Η μετακόμιση στο εξωτερικό δεν αλλάζει από μόνη της τη φορολογική κατοικία. Αν δεν υποβληθεί αίτηση στην ΑΑΔΕ, ο φορολογούμενος εξακολουθεί να θεωρείται κάτοικος Ελλάδας και οφείλει να δηλώνει στην Ελλάδα το παγκόσμιο εισόδημα του. Το άρθρο εξηγεί τα κριτήρια του νόμου, τη διαδικασία μεταβολής, τους κινδύνους της καθυστέρησης και τα βήματα που πρέπει να γίνουν τώρα, με πρακτικά παραδείγματα.

1. Εισαγωγή

Πολλοί Έλληνες εργάζονται μόνιμα στο εξωτερικό, αλλά στο Φορολογικό Μητρώο εμφανίζονται ακόμη ως κάτοικοι Ελλάδας. Η απόκλιση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε διπλή φορολόγηση εισοδημάτων δηλαδή σε υποχρέωση δήλωσης του αλλοδαπού μισθού.

Το ζήτημα έχει δύο πλευρές. Η **ουσιαστική** αφορά το πού ζείτε πραγματικά κατά τον νόμο. Η **διαδικαστική** αφορά το αν η ΑΑΔΕ έχει καταχωρίσει την αλλαγή. Η πραγματική κατάσταση μπορεί να υπερισχύσει του Μητρώου, αλλά μόνο αν αποδειχθεί με έγγραφα.

2. Νομικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, ΚΦΕ), κάποιος είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας αν πληροί έστω ένα από τα παρακάτω κριτήρια:

Κριτήριο	Τι σημαίνει στην πράξη
Μόνιμη ή κύρια κατοικία	Η οικία που αποτελεί τη βάση σας
Συνήθης διαμονή	Ο τόπος όπου περνάτε τον περισσότερο χρόνο
Κέντρο ζωτικών συμφερόντων	Οικογένεια, εργασία, εισοδήματα, περιουσία
Παρουσία άνω των 183 ημερών	Αθροιστικά, σε οποιοδήποτε διάστημα 12 μηνών

Παράδειγμα: Εργαζόμενη στο Βερολίνο περνά στην Ελλάδα 100 ημέρες από Οκτώβριο έως Δεκέμβριο και 90 ημέρες από Ιανουάριο έως Μάρτιο. Σε κάθε ημερολογιακό έτος μένει κάτω από 183 ημέρες, όμως στο 12μηνο Οκτωβρίου-Σεπτεμβρίου συμπληρώνει 190. Το κριτήριο των 183 ημερών πληρούται.

Τα κριτήρια εξετάζονται συνολικά, σύμφωνα με την εγκύκλιο Ε.2064/2023 της ΑΑΔΕ. Η σημασία τους είναι πρακτική: ο κάτοικος Ελλάδας φορολογείται για το **παγκόσμιο** εισόδημά του, ενώ ο κάτοικος εξωτερικού μόνο για εισόδημα που προέρχεται από την Ελλάδα (άρθρο 3 ΚΦΕ).

Αν και τα δύο κράτη σας θεωρούν κάτοικό τους, εφαρμόζεται η Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ) μεταξύ τους. Οι περισσότερες συμβάσεις λύνουν τη σύγκρουση με διαδοχικά κριτήρια: μόνιμη κατοικία, κέντρο ζωτικών συμφερόντων, συνήθης διαμονή, ιθαγένεια. Η διατύπωση διαφέρει ανά σύμβαση και πρέπει να ελέγχεται κάθε φορά.

Η διαδικασία ρυθμίζεται κυρίως από την ΠΟΛ.1201/2017 και, για παλαιότερα έτη, από την ΠΟΛ.1177/2014. Συμπληρωματικά ισχύουν η Α.1032/2025 και ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024).

3. Η διαδικασία μεταβολής στην ΑΑΔΕ

Η φορολογική κατοικία αλλάζει μόνο με αίτηση προς την ΑΑΔΕ. Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1201/2017, όπως την παρουσιάζει η ΑΑΔΕ, οι προθεσμίες μετρούν από το έτος αναχώρησης (N):

Στάδιο	Προθεσμία
Αίτηση (και ορισμός φορολογικού εκπροσώπου, όπου απαιτείται)	Τελευταία εργάσιμη του α΄ δεκαημέρου Μαρτίου του N+1
Προσκόμιση δικαιολογητικών	Τελευταία εργάσιμη του α΄ δεκαημέρου Σεπτεμβρίου του N+1
Εκπρόθεσμη αίτηση και δικαιολογητικά (γίνονται δεκτά και εξετάζονται)	31 Δεκεμβρίου του N+1
Απόφαση ΔΟΥ για την πληρότητα του φακέλου	Εντός 2 μηνών από την υποβολή

4. Συνέπειες της μη μεταβολής

Όσο το Μητρώο σας εμφανίζει ως κάτοικο Ελλάδας, η ΑΑΔΕ μπορεί να σας αντιμετωπίσει ως τέτοιο. Οι βασικές συνέπειες είναι:

- **Δήλωση του αλλοδαπού εισοδήματος:** ο μισθός του εξωτερικού δηλώνεται στο Ε1. Ο φόρος που πληρώθηκε στο εξωτερικό αφαιρείται (Βάσει Σύμβασης Αποφυγής διπλής φορολογίας), αλλά αν ο ελληνικός φόρος είναι υψηλότερος, πληρώνετε τη διαφορά στην Ελλάδα.
- **Τεκμήρια διαβίωσης:** ακίνητα και αυτοκίνητα στην Ελλάδα μπορεί να δημιουργήσουν τεκμαρτό εισόδημα και κατ' επέκταση υποβολή φόρου εισοδήματος, εφόσον δεν καλύπτεται από τα δηλωμένα εισοδήματα.

- **Πρόστιμα και τόκοι** για εκπρόθεσμες ή ανακριβείς δηλώσεις, σύμφωνα με τον ΚΦΔ.
- **Αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών (CRS):** οι φορείς του εξωτερικού ενημερώνουν την Ελλάδα για τα εισοδήματά σας, εφόσον έχετε δηλώσει ελληνική διεύθυνση κατοικίας.

Παράδειγμα (ενδεικτικοί αριθμοί): Φορολογούμενος με μισθό 40.000 € στο εξωτερικό πληρώνει εκεί φόρο 7.000 €. Αν ο φόρος που αναλογεί στο ίδιο εισόδημα στην Ελλάδα είναι 9.000 €, οφείλει στην Ελλάδα τη διαφορά των 2.000 €. Αν ο φόρος του εξωτερικού είναι υψηλότερος, δεν επιστρέφεται η διαφορά.

Η πραγματική κατάσταση μετρά: η νομολογία έχει ακυρώσει φορολόγηση αλλοδαπού εισοδήματος προσώπου που ήταν πράγματι κάτοικος άλλου κράτους, παρότι το Μητρώο δεν είχε ενημερωθεί. Η δικαίωση όμως έρχεται μετά από χρονοβόρα και δαπανηρή αμφισβήτηση.

5. Τι να κάνετε σήμερα

Το πρώτο βήμα εξαρτάται από το έτος που φύγατε. Με σημερινή ημερομηνία 29 Σεπτεμβρίου 2026:

Έτος αναχώρησης	Κατάσταση	Άμεση ενέργεια
2026	Εμπρόθεσμα	Αίτηση έως αρχές Μαρτίου 2027, δικαιολογητικά έως αρχές Σεπτεμβρίου 2027· ξεκινήστε τώρα τη συλλογή
2025	Οι κανονικές προθεσμίες έληξαν	Υποβάλετε αίτηση και φάκελο πριν τις 31/12/2026 , οπότε γίνονται ακόμη δεκτά

Έτος αναχώρησης	Κατάσταση	Άμεση ενέργεια
2024 ή νωρίτερα	Αίτημα για προγενέστερα έτη	Διαδικασία ΠΟΛ.1177/2014 με τα δικαιολογητικά της ΠΟΛ.1201/2017· πιθανή τροποποίηση παλαιών δηλώσεων

Στη συνέχεια, με τη σειρά:

1. **Καταγράψτε τα στοιχεία σας:** ημερομηνία αναχώρησης, ημέρες παραμονής στην Ελλάδα ανά 12μηνو, τόπος διαμονής της οικογένειας, τόπος εργασίας.
2. **Ζητήστε βεβαίωση φορολογικής κατοικίας** από τη φορολογική αρχή του νέου κράτους, για κάθε έτος που σας αφορά.
3. **Συγκεντρώστε συμπληρωματικά έγγραφα:** μισθωτήριο, σύμβαση εργασίας, λογαριασμούς, άδεια διαμονής, με επίσημη μετάφραση και Apostille.
4. **Ορίστε φορολογικό εκπρόσωπο**, εφόσον απαιτείται στην περίπτωση σας.
5. **Υποβάλετε το αίτημα** μέσω myAADE («Τα Αιτήματά μου») και κρατήστε τον αριθμό πρωτοκόλλου.
6. **Ελέγξτε τις παλαιότερες δηλώσεις σας:** αν δηλώσατε το αλλοδαπό εισόδημα και αν χρειάζονται τροποποιητικές μετά την έγκριση.
7. **Ενημερώστε τις τράπεζες** για τη σωστή φορολογική σας κατοικία.
8. **Συνεχίστε να δηλώνετε** στην Ελλάδα ό,τι προέρχεται από την Ελλάδα: ενοίκια, τόκους, μερίσματα, μεταβολές ακινήτων (Ε2, Ε9).

6. Μελέτη περίπτωσης: πέντε χρόνια στο Ηνωμένο Βασίλειο

Τα δεδομένα. Ο Νίκος, μηχανικός λογισμικού, εργάζεται στο Λονδίνο από τον Απρίλιο του 2021 ως μισθωτος. Νοικιάζει διαμέρισμα, πληρώνει φόρο μέσω μισθοδοσίας (PAYE) και θεωρείται κάτοικος ΗΒ από τις βρετανικές αρχές. Στην Ελλάδα διατηρεί διαμέρισμα στην Αθήνα, το οποίο εκμισθώνει, και τραπεζικό λογαριασμό. Δεν έχει υποβάλει ποτέ αίτηση μεταβολής· στο Μητρώο εμφανίζεται ακόμη ως κάτοικος Ελλάδας.

Η θέση του σήμερα. Για τα έτη 2021–2025 η ΑΑΔΕ μπορεί να τον θεωρήσει κάτοικο Ελλάδας με υποχρέωση δήλωσης του παγκοσμίου εισοδήματος του για όλα τα έτη.

- Εάν στην Ελληνική φορολογική δήλωση συμπλήρωνε τον βρετανικό μισθό και πλήρωνε τη διαφορά φόρου, τότε θα χρειαστεί αφού γίνει η διαδικασία της αλλαγής της φορολογικής κατοικίας να υποβληθούν τροποποιητικές δηλώσεις για επιστροφή φόρου, στο μέτρο που δεν έχει επέλθει παραγραφή
- Εάν στην Ελληνική φορολογική δήλωση συμπλήρωνε μόνο τα εισοδήματα Ελλάδος με την ανταλλαγή πληροφοριών υπάρχει κίνδυνος να του ζητηθεί η δήλωση του παγκοσμίου εισοδήματος του.

Τι πρέπει να κάνει τώρα.

9. Να ζητήσει από την HMRC **βεβαίωση φορολογικής κατοικίας** (certificate of residence) για κάθε φορολογικό έτος από το 2021. Το βρετανικό φορολογικό έτος διαρκεί από 6 Απριλίου έως 5 Απριλίου, οπότε χρειάζεται κάλυψη και των δύο βρετανικών ετών που αντιστοιχούν σε κάθε ελληνικό.
10. Να υποβάλει αίτηση για αλλαγή της φορολογικής του κατοικίας για όλα τα έτη σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1201/2017.
11. Να συγκεντρώσει αποδεικτικά που πιστοποιούν τη διαρκή και μόνιμη κατοικία του στην αλλοδαπή : μισθωτήριο (tenancy agreement), βεβαίωση ύπαρξης

τραπεζικού λογαριασμού, λογαριασμούς κοινής ωφελείας κτλ

12. Μετά την έγκριση, να συνεχίσει να δηλώνει στην Ελλάδα ως κάτοικος εξωτερικού το ενοίκιο του διαμερίσματος και να ενημερώσει τις τράπεζές του.

Σημείωση για τη ΣΑΔΦ. Η σύμβαση Ελλάδας-ΗΒ χρονολογείται από το 1953 (ν.δ. 2732/1953) και δεν ακολουθεί πλήρως το σύγχρονο πρότυπο του ΟΟΣΑ. Σε περίπτωση διπλής κατοικίας, το κείμενό της πρέπει να εξεταστεί ειδικά, κατά προτίμηση από σύμβουλο που γνωρίζει και τα δύο συστήματα.

8. Συμπεράσματα

Η φορολογική κατοικία δεν μεταβάλλεται με τη μετακόμιση, αλλά με αίτηση και τεκμηριωμένο φάκελο. Όποιος αναχώρησε το 2025 μπορεί να υποβάλει αίτηση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026· για παλαιότερα έτη ακολουθείται η διαδικασία των προγενέστερων ετών. Το αποτέλεσμα εξαρτάται κυρίως από τη συνέπεια των στοιχείων (κατοικία, εργασία, οικογένεια, ημέρες παραμονής) με το άρθρο 4 ΚΦΕ και την εφαρμοστέα ΣΑΔΦ.

Το παρόν αποτελεί γενική ενημέρωση και δεν υποκαθιστά εξατομικευμένη φορολογική ή νομική συμβουλή.

Τύπος Υπηρεσίας

[Αλλαγή Φορολογικής Κατοικίας](#)

Heading

Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

[Δείτε όλο τον Οδηγό](#)